

Emma & Hugo

Lindenberg

Lindebergska huset

sett från gården omkring 1930
Västra Trädgårdsgatan 51 i Nyköping

Albert & Augusta Lindeberg

Bryggare Gustaf ALBERT,
född 1823 i Nyköping Västra,
död år 1888 i Nyköping

Hugos
föräldrar

Gifta år
1856

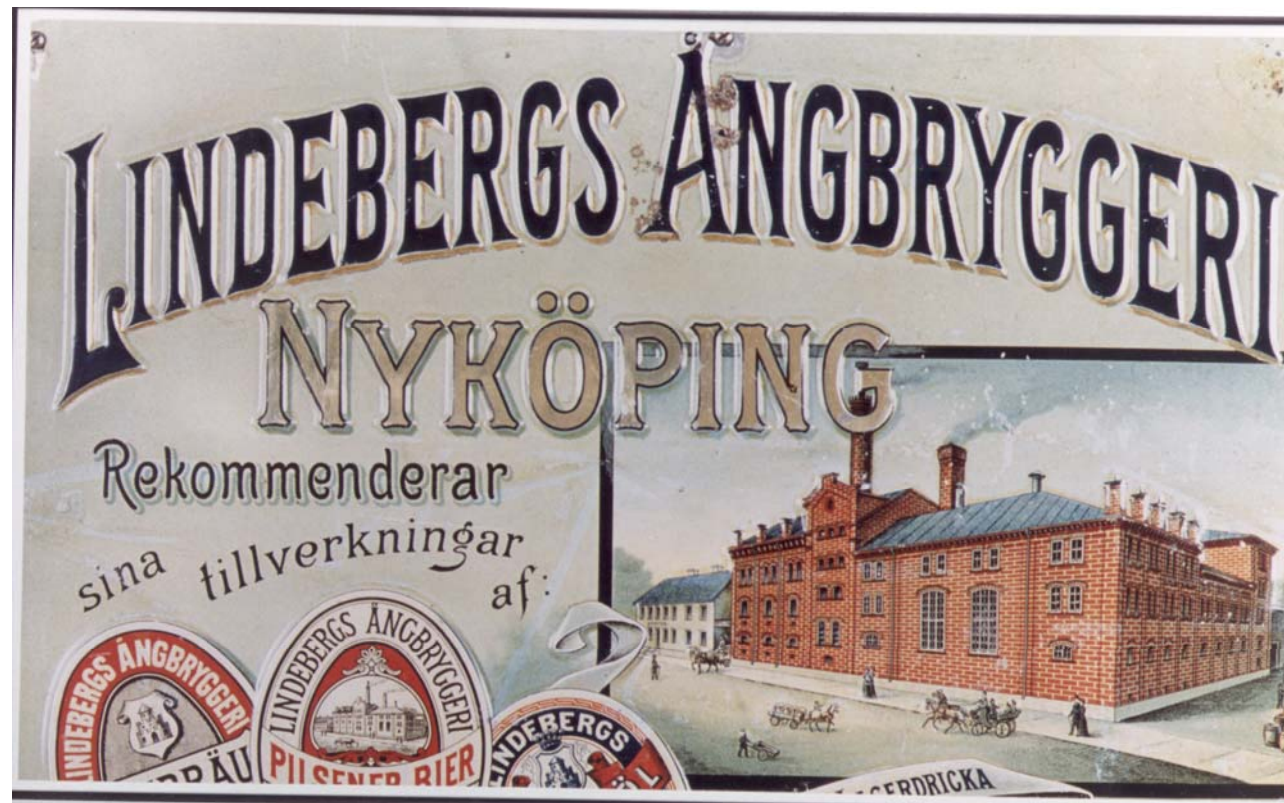
i Uppsala

Charlotta AUGUSTA, född
Lagerwall år 1833 i Sthlm,
död år 1902 i Nyköping

Lindebergs ångbryggeri

Det röda tegelhuset är bryggeriet och till vänster om detta ser man det vita huset där familjen bodde.

Kungälv's kyrkoherdebostad

Emma Ahlberger
föddes här 1870 den
21/7

I ett fönster i
övervåningen ser
man hennes
föräldrar.

Huset är numera
flyttat och är
turistbyrå vid
Kungälv's fästning

Johan Axel & Emma Ahlberger

Emma Beata, född Nordholm.
Född 31/ 1 1845 i Fässberg,
kallades "Spekeröds ros", död
21/6 1931 i Kungälv

Emmas
föräldrar

Gifta 1865
(31 års
ålders-
skillnad)

Kontraktsprosten Johan Axel,
född 6/4 1814 i Solberga,
död 9/5 1897 i Kungälv

Barnen Lindeberg i Nyköping

Axel, Gustav, Hugo och
Otto samt Herta längst fram

Får premium i
fäktlära 1879
och tar studenten
1880.

Hugo

Emma Ahlberger 10 år gammal

Född 1870 i Kungälv
stadsförsamling

Hugo

Efter studentexamen 1880 skriver Hugo in sig på Uppsala universitet för att studera kemi och naturkunskap. Slår om och börjar i stället på lantbruksskola efter att ha praktiserat på Baldinge gård i Skåne några månader.

1886 är han utbildad lantmästare vid Ultuna i Uppsala och nyåret 1887 tillträder han Närlunda Gård i Gåsinge, en rätt stor gård med 2 mantal frälsejord. Gården ägs av en släkting till Otto Lindebergs hustru Maria Hellström.

Hösten 1887 bjuds familjen Lindeberg som vanligt in till prosten Harald Ahlberger och Hugo möter dennes 17-åriga brorsdotter Emma. Hugo är nu 26 år gammal. De trolovar sig 31/3 1888 inför hennes far och gifter sig efter endast en kort trolovning.

Nygifta 6/9 1888

Nygifta – se Emmas två ringar

Närlundas granngård drivs av Karl Westin, som är marskalk vid deras bröllop.

Karl gifter sig sedan med Emmas syster Wendela som han träffade vid bröllopet.

Emma och Augusta Lindeberg

Emma har
stor respekt
för sin
svärmor, det
visar bilden

Gabriel Wilhelm Gillberg

Han är Augusta Lindebergs morbror och vid sin död efterlämnade han en mycket stor summa pengar. Efter utbetalning av alla legat åt flera håll, bl.a. 20.000 var till hans systers tre barnbarn, gick resten till Gillbergska Barnhusfonden i Uppsala med 1.029.413:- kronor. (Värde år 2007 ca 51,7 miljoner kronor)

Gabriel Wilhelm Gillberg. 1801—1890.

Gillbergsska arvet

Efter att ha drivit Närlunda Säteri endast något år flyttar Hugo och Emma år 1889 till Vänersborg och övertar Landeriet Tenggrenstorp där Hugo står antecknad som ”possessionat” dvs ägare. Här föds sonen Harald. När gården brinner ner en natt (enligt Augusta Lindebergs dagbok) flyttar de till Stora Malm (ingår nu i Katrineholm) och här föds döttrarna Ella och Ruth. Hugo har fått anställning på Katrineholms Mekaniska Verkstad.

Omkring 1891 – 1892 ärvde alltså Hugo i likhet med sina två bröder Axel och Otto 20.000 kronor var, enligt testamentet efter Gillberg i Uppsala. Omräknat till värde år 2007 skulle detta motsvara drygt en miljon kronor var.

Harald blev endast 4 år gammal

20/4 1890 – 10/11 1894

Harald dör i Katrineholm i hjärnhinneinflammation och begravs i familjegraven i Nyköping.

3 barn föds 1893-1897

1893 föds Ellen Augusta i
Stora Malm, Katrineholm.

1895 föds Ruth Emma Maria
i Stora Malm, Katrineholm

1897 föds Allan i Kungälv
eftersom Emmas far är svårt
sjuk och Emma har åkt till
föräldrarna

Hugo anställs som mejerikonsult på Svenska Separator AB,
Västerlånggatan 14 i Sthlm år 1897

I mitten står Hugo (med svart skägg).

De bosätter sig några månader på Hantverkargatan 22 på Kungsholmen
dvs oktober 1897 till februari 1898

Vad är en separator?

Det är en apparat som separerar två vätskor som inte är blandbara.

Vid rotationen pressas det tyngre ämnet ut från centrum genom centrifugalkraften och det lättare ämnet ansamlas i centrum av separatorn.

Den första mjölkseparatorn tillverkades av Gustaf de Laval 1877. Med den skiljde man grädden från mjölken. Mjölken som är tyngst pressas ut mot väggarna och grädden som är lättare samlas i mitten.

Vid början av 1900-talet fanns det över 20 tillverkare av separatorer i Sverige bl.a. Eskilstuna Separator AB

Eskilstuna Separator AB

När Svenska Separator AB flyttar till Södertälje följer alltså Hugo och familjen med i februari 1898.

Kuriosa: Tom Tits ligger i kvarteret Centrifugen

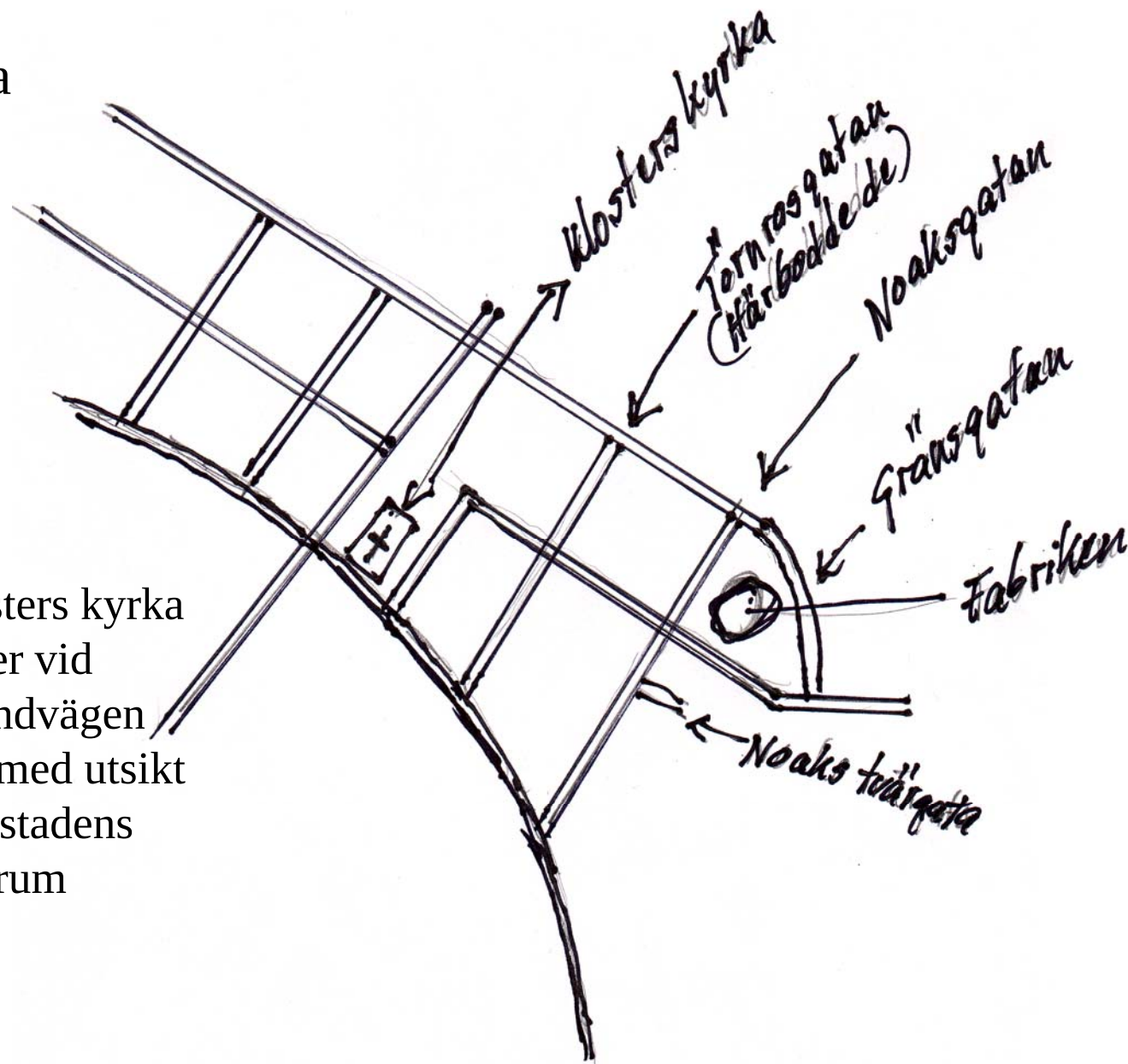
Redan 1901 flyttar de vidare till Eskilstuna där Svenska Separator AB startar en ny firma. Hugo anställs redan vid starten som VD för Eskilstuna Separator AB

De bosätter sig först på Careligatan men flyttar så småningom till Törnrosgatan 1 och Storgatan.

Redan år 1903 börjar Hugo köpa in sig med aktier i bolaget och har på 1920-talet aktiemajoritet.

Karta

Klosters kyrka
ligger vid
Strandvägen
och med utsikt
mot stadens
centrum

Verksamhet

Eskilstuna Separator AB inköper år 1903 tomten Gård nr 405/406 på Noacksgatan för 34.000

Köper så tomten Gård nr 404 intill för 23.000 år 1904

Fabriken som från början gjorde halvfabrikat har nu övergått till att tillverka kompletta mjölkseparatorer och vänder sig till utlandet. Snart har de omkring 250 personer anställda och av tillverkningen går 92-94% på export med egna kontor i Finland, Tyskland och Australien samt agenter i USA och andra länder.

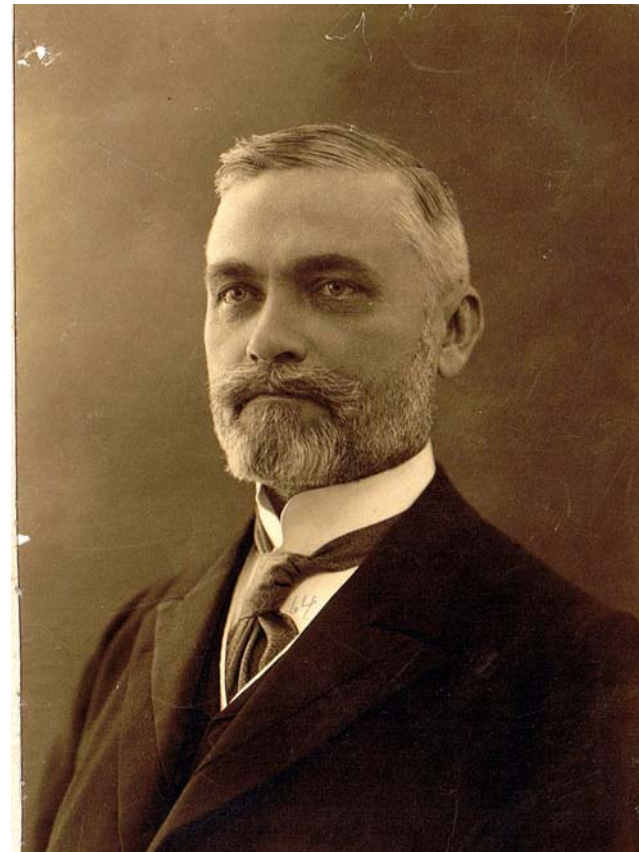
Som första bolag i världen tillverkar de helpressade centrumhylsor för separatorkylor vilka kräver en mycket högt uppdriven yrkesskicklighet.

Avtal

1908 tecknar firman avtal med en agent i Australien och köper samma år ett patent på lampkonstruktion och apparater för belysning med fotogen.

Jämsides med mjölkseparatorer etc börjar de alltså med tillverkning av fotogenlampor m.m.

Nu är de etablerade i Eskilstuna

Klosters kyrka

I denna församling
ingick de och Hugo
var kyrkvärd här.

De bodde endast
några hundra meter
från kyrkan och
fabriken låg ytter-
ligare några hundra
meter längre bort.

De har nu tre barn

Allan, Ruth och Ella

Eskilstuna Separator-anställda

Hugo i mitten med korslagda armar

Kontoret

Hugo L →

OBS!

De har
telefon på
kontoret
och är nog
rimligen
anslutna till
”Riksnätet”

An-
ställda

Hugo i mitten

Bostad

Troligen Törnrosgatan
Nr 1 nära kyrkan

Fabriken låg på Gård
404/405/406, adress
Grängsgatan/Noacksgatan och Hugo hade
gångavstånd till
fabriken vid nästa gata

Fabriken

De tre barnen

Anna Elisabeth Lindeberg

Anna-Lisa föds 1910 men blir endast 3½ år och dör 1914 i difteri. Detta påverkade Ruth (som skött henne) till att hon blev Sophiasyster

Kriget 1914-1918

Från militära myndigheter kommer en förfrågan år 1915 om Hugo kan ställa om tillverkningen till krigsmaterial.

Hugo svarar att eftersom Statens Gevärsfaktori finns i fabriken lokaler, är det lämpligare att man tillverkar delar åt dem allteftersom vad de kan behöva.

Han anger att man kan göra projektil-hylsor av stål eller tackjärn, brandrör till projektiler, tändskruvar och eventuellt även handgranater.

Utbyggnad fabriken

Hugo vänder sig 1919 till byggnadsnämnden för att få bygglov för utbyggnad av fabriken.

Bolaget tog tydligen på sig för stora kostnader eftersom de inte klarade ekonomin längre. De sålde alla ”ingredienser” tillsammans med lokalen för att rädda bolaget – men lyckades inte.

Konkurs 1922

Eskilstuna Separator AB anmäler sig i konkurs år 1922

Enligt konkursboets lista på fordringar 1922 levererade de till Calcutta i Indien, Rom i Italien, Buenos Aires i Argentina, Kristiania i Norge, samt Chicago, Winnipeg, San Francisco, Dallas och Seattle i USA, till Guelph i Ontario Canada, till Melbourne i Australien, till London, Irland och Paris, till Grekland och till Beiruth i Libanon.

Vid konkursen 1922 hade de säkra fordringar på SEK 766.400 <
Omräknat i dagens värde (2007) SEK 16.725.000 >

Totala tillgångar var 1.044.000 ./. Skulder 1.353.000 vilket gav ett underskott på cirka 309.000 och medförde konkurs

Ruth Castenfors berättade att pengarna var låsta bl.a i USA och att han fick ut dem något år efter konkursen (S.k. Sequestership)

Men Hugo kommer igen!

Trots att bolaget går i konkurs 1922 kunde Hugo starta ett nytt bolag under samma namn. Jag har försökt i arkiven hitta orsaken men ingen kan förklara.

Johan & Ruth får 1921 20 aktier i Eskilstuna Separator som bröllopgåva, vet ej om det gäller gamla eller nya bolaget.

Troligen har de andra barnen fått likadana gåvor.

På trettioalet går Johan Castenfors och Allan Lindeberg in i styrelsen för Eskilstuna Separator AB.

På början av 1930-talet hade Johan och Ruth gått i borgen för ett lån åt Hugo Lindeberg på ett mycket stort belopp. Hugo Lindeberg måste köpa ut ett antal aktier ur ett dödsbo för att få ensam majoritet i bolaget. Ruth berättade för mig att borgensbeloppet motsvarade värdet på hela deras 15-rums hus i Vimmerby centrum. Hon hade varit mycket nervös under flera år över åtagandet.

Bostad Ruddamsgatan i Eskilstuna

Tycker att jag minns att de bodde i övervåningen här på 30-talet!

Fortuna Separator AB

Bolaget startar 1928 i december med en teckningslista och Eskilstuna Separator tecknar sig för 1.998 av 2.000 aktier. Återstående två aktier ägs av Hugo själv. Det är alltså ett slags dotterbolag till ESA.

Fortuna tillverkar manglar, vattenvärmare, separatorer och mjölk kärnor, dvs delvis samma som Eskilstuna Separator.

Bolagen drivs också i samma fabriksutrymmen.

Militär information

Från 1928 och framåt måste firman redovisa sina anställda till militära myndigheter.

1936 anger de till Artilleridepartementet att 46 av 115 värnpliktiga hos dem är nödvändiga för tillverkningen och ber om frikallelse från värnplikt för dessa.

Totalt arbetar nu över 230 personer där, varav 7 kvinnor

Hugo 75 år 26/10 1936 i Vimmerby hos Johan och Ruth Castenfors

Bakre raden: Allan L, Maria L, Hugo & Emma L,
Otto L och John J

Framför: Johan C, Ruth C, Elsa L, Ella L och
Hilma Nordholm (Emmas kusin)

Flygplanet

De ägde inte ens en bil under sitt liv men Hugo har åtminstone flugit eftersom han är på väg ombord på detta flygplan.

AB Separator i Sthlm

När bolaget säljs 1938 till AB Separator i Stockholm är det endast kundstocken de är intresserade av.

Deras årsredovisning visar vad de köpt bolaget för och hur de året därpå på hösten måste skriva ner denna tillgång till kr 1:- eftersom kriget var i faggorna. Filialerna i Tyskland och Finland blev värdelösa och ingen export till USA, Australien etc kunde ske.

Men Hugo startade upp ett nytt bolag och började bl.a. tillverka gaslyktor i sina gamla fabrikslokaler. Han ville rädda så många som möjligt från arbetslöshet.

Aktieinnehav Johan & Ruth

När bolaget 1938 säljs till AB Separator har Johan & Ruth med familj totalt 889 aktier i Eskilstuna Separator AB och 415 i Fortuna AB. Varje aktie var värd 170:-/st. De erhöll totalt drygt 221.000 (värde år 2007 = 5.559.300 kr)

Någon ”reavinstbeskattning” fanns tydligen inte på den tiden eftersom jag sett bankens avräkningsnotor i min fars handlingar.

Hugo startar upp ett nytt bolag – Punker AB – och anställer en del av personalen. De tillverkar nu gaslyktor.

Aktieinnehav övriga

Enligt bolagsprotokoll 1938 är aktiefördelningen i Eskilstuna separator AB 3.000 st enligt nedan.

Hugo 1.775 st, samt svärsönerna

John Johansson 74 st

Allan Lindeberg 50 st

Johan Castenfors 415 st

och firmans kamrer John Claesson 686 st.

Punker AB

Efter försäljningen till AB Separator blir de anställda friställda. För att hjälpa så många som möjligt, startar Hugo tillsammans med John Claesson och Johan Castenfors bolaget Punker AB i maj 1940.

Som VD för bolaget sitter John Claesson.

I bolaget tillverkas spritgaskök, rostfria husgerådsmaskiner, trädgårdssaxar, delar till mejerimaskiner samt en del halvfabrikat.

De hyr lokalen där de förut varit verksamma och betalar hyra till AB Brie som köpt ut husen.

Vimmerby

Besök på vår sommarvilla vid sjön Krön utanför Vimmerby

Tattbyvägen 18 i Saltsjöbaden

Villan sedd från
berget på
baksidan.

De köpte den
för en del av
pengarna de
fick från AB
Separator vid
försäljningen.

Hugo och Emma i soffan

Intervju i Hemmets Veckotidning Nr 20 år 1939 Troligen i Saltsjöbaden

”I vilken ålder är hon vackrast?”

Fruen Emma Ahlberger, yngsta
prostdottern i Kungälv, under förlov-
ningstiden.

Hon har inte endast förlovat mi-
na dagar utan också förlängt
dem...

Detta är ett yttrande som fölls
av gamle prosten Ahlberger i Kung-
älv när han firade silverbröllop med
sin 31 år yngre hustru. Orden rikta-
des på nytt till hans dotter när denna
för en tid sedan firade guldbröllop.
Kanske var de då minst lika berättig-
gade, i varje fall var de lika hjärtligt
menade. Guldbrudgummen, direktö-
ren för A.B. Separator i Eskilstu-
na, Hugo Lindeberg, skyller sin ung-
domliga vigör, som tillåter honom att
vid 78 år arbeta som i unga dar, till
stor del på sitt lyckliga hemliv.

Direktör och fru Lindeberg voro de
rätta att svara på en fråga som man
ofta ser i frågespalterna: Hur skall
vi arrangera vårt guldbröllop? De
gjorde nämligen det vackraste man
gärna kan göra av en sådan minnes-
fest, återvända till minnenas hem, till
platsen där bröllopet stod i dagarna
tre för 50 år sedan. De samlade så
många som möjligt av dem som var
med på bröllopet till guldbröllops-
middag, de reste omkring till kända
kära ställen, sökte upp gamla vänner
från ungdomstiden, återkallade en

I vilken ålder ÄR HON VACKRAST?

Att vackra hågkomster komma
oss att älska livet — den san-
ningen föres fram av det älskliga
guldbröllopsparet här nedan

den allra största förståelse när de, som det verkligen hände, för-
älskade sig och förlovade sig mycket hastigt. Men det var om sitt
egit bröllop fru Lindeberg skulle berätta.

»Det är tråkigt att det inte var brukligt med fotografering av
familjefester på den tiden», börjar hon. »Det skulle verkligen ha
 varit roligt att nu ha denna festklädda skara gamla vänner att titta
 på. Jag var den första — och den yngsta — av syskonskaran som
 gifte sig. Min far skulle viga oss, men min farbror, som var prost
 i Nyköping, var vidtalad att stå i
 beredskap och gripa in ifall min far
 skulle bli så rörd att han inte kunde
 fortsätta. Men han klarade uppdra-
 (Forts. å sid. 66.)

Fru Emma Lindeberg som nygift...

... och som guldbrud. På vilket av
 de tre porträtt av hon egentligen
 söst?

mängd små episoder från
förlovningsstiden i minnet.
Nu var visserligen inte
fröken Ahlberger förlovad
så länge som det var
brukligt på den tiden, ba-
ra fyra månader. Och
länga år av hemlig förlov-
ning känner hon heller
inte till, alltså kunde hen-
nes egna barn påräkna

Trevlig och tidstypisk in-
teriör från det Lindeberg-
ska hemmet i Eskilstuna.
Fotogenlampan har fått
följa med från direktör
L:s föräldrahem och kors-
stygnsmattan är släktens
brudmatta.

I vilken ålder är hon vackrast.
(Forts. fr. sid. 22.)

get och talet vid middagen också
utan assistens.

Det hade samlats så mycket folk
till bröllopsgården att prostinnan
Ahlberger måst låna hus hos grannas
också. När fru Lindeberg sitter där
och berättar om sitt bröllop för mer
än 50 år sedan får hon in en omiss-
känlig Selma-Lagerlöfsstämning i be-
rättelsen och till slut kommer det
fram att den stämningen är äkta så till
vida, att det är ur den här gamla
Kungälvsmiljön som Selma Lagerlöf
hämtat en del stoff till sina noveller.
De båda damerna är för övrigt släkt.
En fränka till fru Lindeberg var gift
med doktor Lagerlöf, Selmas bror.
Han var lasaretsläkare i Kungälv.
När han kom dit som ungkarl var
hans mor med och hushållade för ho-
nom. Över helger och veckoslut kom
hans litterära syster upp från Lands-
krona och gästade mor och bror. I
den lilla läkarvillan i stadens utkant
satt hon och skrev utkastet till Drott-
ningar i Kungahälla.

Med sin svägerska och dennas släk-
tingar blev Selma Lagerlöf god vän
på sitt eget bruttra sätt. Särskilt för-
trolig var hon med Emma Ahlberger,
och en gång deklarerade hon varför:

»Jag tycker om dig, Emma», sade
hon, »för att du är så god vän med
din mor.»

Själv är ju Selma Lagerlöf ett ly-
sande exempel på vad hon menade
med sitt vackra uttryck »god vän med
mor». Hon höll trofast ihop med bro-
dern också, även sedan han gift sig,
och svägerskan bemötte hon som sin
riktiga syster.

Efter bröllopfesten reste de ny-
gifta direkt hem, den vackraste form
som finns för en bröllopsresa. Resan
från Kungälv upp till Mellansverige
var lång och omväxlande nog, både
hästar och båt och tåg måste anlitas.
Unga frun kände sig mäktigt värdig
och mogen, fruhatt bar hon på sitt
vackra 20-åriga huvud och hon bemö-
dade sig säkert om att se så gammal
och beprövad ut som det bara var
möjligt. Det skulle aldrig lyckas för
henne att imponera med sin ålder,
inte ens sen hennes hår var vitt och
hennes guldbröllop över. Det är lik-
som om människor, som levat för an-
dras lycka och bekvämlighet — och
det är det samstämmiga vittnesbördet
om fru Lindeberg — glömmer att
äldras.

Isabel.

Hugo Lindeberg 85 år 26/10 1946 Berns Salonger

Hugo L 85 år med Emma och barnbarnen på Berns salonger

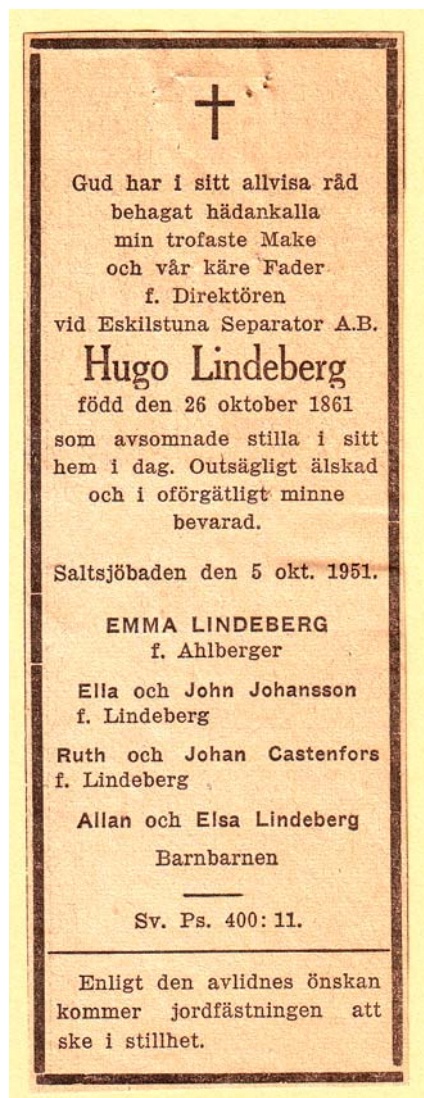
Hugos och Emmas diamantbröllop 6/9 1948 på Berns

Hugo och Emma som jag minns dem

Hugo dör den 5 oktober 1951, nästan 90 år gammal

Enligt runorna var Hugo en mycket aktiv man.

Ledamot av stadsfullmäktige

Ledamot av folkskolestyrelsen

Ledamot av tekniska skolans
direktion

Ledamot av kyrkorådet

Kyrkvärd i Klosters församling

Och vid jordfästningen sjöng opera-
sångaren Folke Andersson

Arv efter Hugo Lindeberg

Enligt bouppteckning ägde Hugo

Stadsägan 363 (Tattbyvägen 18) i Saltsjöbaden

11/20-delar av Granen nr 18, Villagatan 24, i Sthlm

Och dödsboet slutade på 368.374 kronor

(motsvarar år 2007 värdet Kronor 4.771.600)

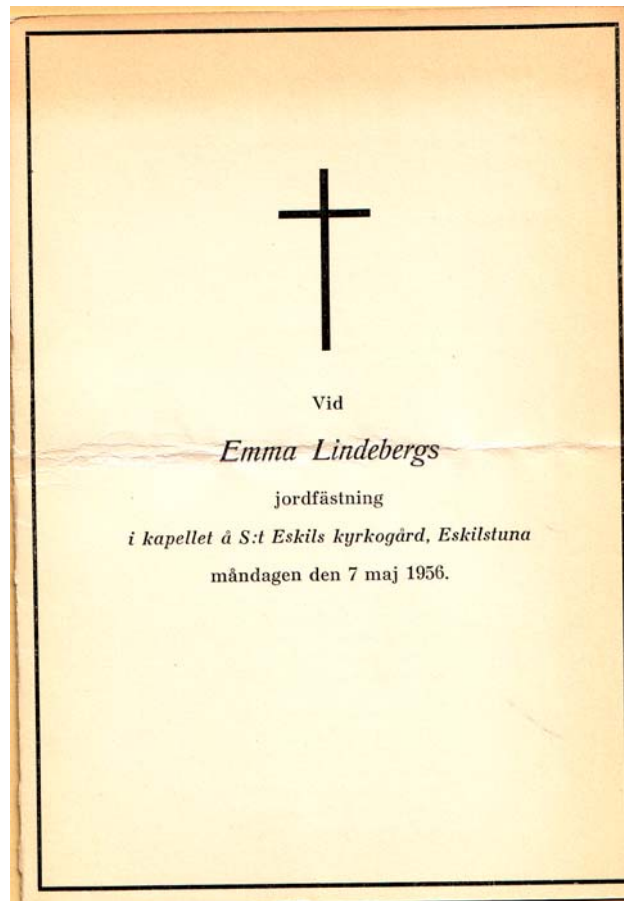
Egentligen högre eftersom bara villan i Saltsjöbaden
nog är värd minst 3.500.000 i våra dagar

Emma i Saltsjöbaden 1953

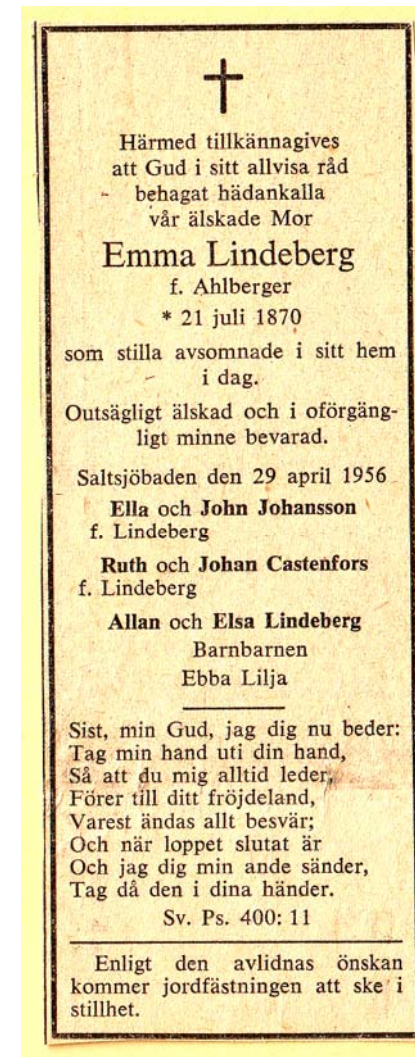

Th om Elsa L i soffan sitter hennes föräldrar Johan och Ines Knutsson

Emma dör 29 April 1956, 86 år gammal

Hugo och
Emma är
bosatta i
Saltsjöbaden
men jordfästs
på St Eskils
kyrkogård i
Eskilstuna

Arvet efter Emma Lindeberg

Emma har fortfarande kvar villan i Saltsjöbaden, numera namngiven med Trevnaden nr 1 samt andelen i Stockholmsfastigheten.

Dödsboet slutar på Kronor 200.979

(i 2007 års värde 2.395.000)

Graven i Eskilstuna

